

**UCHWAŁA NR XXIII/282/2016
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 22 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia "Planu odnowy miejscowości Żużela na lata 2016-2022"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016, poz. 446), Rada Miejska w Krapkowicach uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się plan odnowy miejscowości pn. „Plan odnowy miejscowości Żużela na lata 2016- 2022”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Andrzej Malkiewicz

Załącznik do Uchwały Nr XXIII/282/2016
Rady Miejskiej w Krapkowicach
z dnia 22 grudnia 2016 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻUŻELA NA LATA 2016 - 2022

Żużela, 2016 rok

1

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, analizę SWOT - czyli mocne i słabe strony wsi, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań. Zadania - projekty zawarte w niniejszym planie nie mają charakteru komercyjnego.

Plan Odnowy Miejscowości Żużela jest planem otwartym, który w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych będzie mógł być aktualizowany. Takie sformułowanie pozwala na pewną swobodę, jeśli chodzi o możliwość dopisywania nowych działań, a także zmienianie kolejności ich realizacji w latach 2016-2022 w zależności od uruchomienia i dostępności funduszy UE.

Plan Odnowy Miejscowości Żużela poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości.

ŻUŻELA – CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Żużela z częściami wsi Bąków zajmuje powierzchnię 897 ha i położona jest w Gminie Krapkowice. Liczba mieszkańców Żużeli to 564 osoby (stan na 31.12.2015). Żużela jest położona w pobliżu trasy z Krapkowic do Kędzierzyna-Koźła i Raciborza.

Historia wsi

Nie ulega wątpliwości, że nazwa tej miejscowości pochodzi się od wyrazu "żużel". Spośród wszystkich miejscowości należących kiedyś do kasztelanii opolskiej Żużela jest tą, która poza Opolem została wymieniona w średniowiecznych dokumentach najwcześniej. Już w latach 1195-1201 biskup wrocławski Jarosław nadał tę wioskę cystersom, wówczas wymienioną jako "Susela". W 1283 roku wymieniono Żużelę jako "Czuczhel", a w 1534 roku jako "Schuziel".

Przez kilka wieków Żużela stanowiła własność kościelną należącą do klasztoru Norbertanek w Czarnowasach. W 1784 roku wioska ta została wymieniona jako "Zuzella". Odnotowano wówczas, że są tutaj dobre gleby. W Żużeli istniał wtedy folwark. Wśród mieszkańców wyliczono 21 gospodarzy, 16 zagrodników oraz 11 chałupników. W 1845 roku w Żużeli zamieszkiwało 578 osób. Funkcjonowała już wtedy szkoła, młyn wodny, gospoda, browar i gorzelnia. Zasadniczym zajęciem ludności była uprawa roli. Wśród hodowanych wówczas zwierząt było m.in. 400 owiec.

Do Żużeli zostały też przypisane dwa przysiółki: "Bąków" obejmujący folwark, młyn wodny i jedną chłopską zagrodę oraz "Dallwigrub" stanowiący folwark założony w 1832 roku. W 1855 roku Żużelę zamieszkiwało 625 osób. Pod względem przynależności parafialnej

mieszkańcy Żuzeli należeli do wzmiankowanej po raz pierwszy już w 1319 roku parafii p.w. Wszystkich Świętych w Broźcu.

Na ulicy Krapkowickiej natkniemy się na XIX wieczną przydrożną kapliczkę z obrazem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy ufundowaną przez Marię Tomanek. Upamiętnia ona zdeptanego przez spłoszone konie Bartholomea Tomanka. Kiedy remontowano drogę w 1934 roku, kapliczkę rozebrano, ale po roku postawiono ją ponownie parę metrów dalej. W głębi wsi po lewej stronie na uwagę zasługuje przedwojenna kuźnia - dziś należąca do rodziny Studniarz. Na posesji rodziny Glombik stoją: kamienny krzyż, trójkondygnacyjna kaplica – dzwonnica, a obok niej pomnik ku czci poległych mieszkańców wsi w czasie I i II wojny światowej. Nad wejściem do kaplicy umieszczony jest wizerunek św. Urbana – patrona Żuzeli, zwieńczony krzyżem. Wewnątrz kaplicy – obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, krzyż procesyjny z XIX wieku i figura św. Doroty ufundowana przez mieszkańców i Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, Koła w Żuzeli (starą figurę skradziono w latach 90 ubiegłego stulecia) z okazji wejścia w XXI wiek. W 2002 roku odnowiono kapliczkę p.w. św. Urbana, a figurę świętego (wcześniej skradzioną) ufundował Wilibald Gabrielczyk.

W miejscowym parku zachowały się stare drzewa, obok widoczny dwór założony przez hrabiego von Haugwitz, a zarządca tego dworu Gädecke wybudował grobowiec - kaplicę dla żony i dzieci, którzy zmarli z powodu panującej epidemii. Grobowiec został zdewastowany w latach 1980 – 2000. Obecnie odrestaurowany przez mieszkańców (głównym architektem i wykonawcą był Arnold Donitza – mieszkaniec i radny Żuzeli). Kierując się w stronę Broźca zauważymy krzyż wotywny z kapliczką wewnętrzną z figurą Matki Boskiej Niepokalanej z 1913 roku fundacji rodziny Pietruszka.

W przysiółku Bąków na posesji państwa Dresler znajduje się krzyż i kaplica wnekowa, w której znajdował się zabytkowy obraz Matki Boskiej Częstochowskiej przyniesiony przez jednego z przodków rodziny z Częstochowy. Niestety w 1997 roku, w czasie powodzi kaplica zostaje zalana i obraz ulega zniszczeniu. Do dziś przy kaplicy od maja do października, w każdą pierwszą niedzielę miesiąca odbywają się nabożeństwa różańcowe, a w maju codziennie wieczorem nabożeństwa majowe odprawiane przez miejscowych mieszkańców.

We wsi znajdują się trzy pomniki przyrody nieożywionej – głazy z granitu różowego – ogród rodziny Donitza oraz dwa granitowe głazy przy stawie koło Żwirowni.

Infrastruktura wsi

W Żuzeli aktualnie znajdują się: przedszkole, stowarzyszeniowa szkoła podstawowa (dla klas najmłodszych), ośrodek zdrowia, budynek OSP, budynek DFK i sklep spożywczy oraz kilka firm/ zakładów prywatnych.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Przyrodnicze:	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie roślin chronionych (zawilec), - występowanie zwierząt chronionych (suseł), - ogród z granitem, - tereny depresyjne wzdłuż koryta rzeki Odry przy potoku Grabczok
Kulturowe:	<p>Tradycje kultywowane w Żużeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odpust ku czci św. Urbana - Dożynki wiejskie, parafialne - Wykonywanie koron żniwnych - Dekoracje świąteczne - Bał maskowy dla dzieci - Octoberfest święto piwa - Dzień Kobiet
Kapitał społeczny i ludzki:	<ul style="list-style-type: none"> - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Żużela - Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne na Rzecz Wsi Żużela - Stowarzyszeniowa Szkoła Podstawowa - Przedszkole - Ośrodek Zdrowia - Towarzystwo Społeczno Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim - Rada Sołecka - Związek Śląskich Kobiet Wiejskich – koło Żużela - Ochotnicza Straż Pożarna - Rada parafialna
Infrastruktura techniczna:	<ul style="list-style-type: none"> - Światłowód/ Internet, - Wodociąg, - Telekomunikacja, - Zorganizowany wywóz odpadów komunalnych, - Oświetlenie ulic, - Utwardzone drogi wewnętrzne
Gospodarka i rolnictwo:	<ul style="list-style-type: none"> - Firmy prywatne, w tym; warsztat samochodowy, warsztat tokarsko-ślusarski, firma wykonująca ogrodzenia i bramy, inne - Sklep spożywczy - Gospodarstwa rolne specjalizujące się w produkcji roślinnej i zwierzęcej, w tym w produkcji trzody chlewnej, bydła i drobiu
Obiekty i tereny:	<ul style="list-style-type: none"> - Park wiejski i dworek w parku - place zabaw dla dzieci - siłownie na wolnym powietrzu - zabytkowe kapliczki

ANALIZA SWOT – OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

<p>1. Mocne strony wsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystna lokalizacja wsi - duża aktywność mieszkańców wsi - zadbane gospodarstwa domowe - kultywowanie tradycji religijnych - boisko sportowe - 2 place zabaw - park wiejski z wyremontowaną kapliczką - przedszkole i szkoła podstawowa dla 3 klas - ośrodek zdrowia - bliskość drogi krajowej - upiększanie wsi poprzez nasadzanie krzewów ozdobnych - integracja mieszkańców poprzez udział w festynach 	<p>2. Słabe strony wsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak kanalizacji sanitarnej - dzikie wysypiska śmieci - zaniedbany system melioracyjny - niezamieszkałe i zaniedbane domy
<p>3. Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskania środków zewnętrznych - stworzenie lepszych warunków życia dla mieszkańców 	<p>4. Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie - emigracja zarobkowa m.in. młodzieży

WIZJA ROZWOJU WSI ŻUŻELA

„Kompleksowy i harmonijny rozwój wsi poprzez wykorzystanie jej potencjałów i zasobów, z uwzględnieniem poprawy warunków życia społeczności lokalnej, integracji mieszkańców i kultywowania tradycji”

Planowane kierunki rozwoju:

- kultywowanie tradycji śląskich,
- podnoszenie walorów estetycznych wsi,
- uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej,
- remont dróg i chodników.

ZADANIA INWESTYCYJNE I PRZEDSIĘWZIĘCIA AKTYWIZUJĄCE SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ NA LATA 2016 -2022

Lp.	Planowane działanie	Okres realizacji	Przewidywany koszt PLN	Źródło finansowania
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej	2017-2022	8 000 000	środki zewnętrzne, WiK Sp. z o.o.

2.	Zakup i otwarcie starej kuźni	2017-2022	100 000	środki zewnętrzne
3.	Wykonanie ścieżki rowerowej	2017-2022	50 000	środki zewnętrzne, środki własne
4.	Organizacja imprez cyklicznych	2016-2022	10 000	środki zewnętrzne, środki własne
5.	Utworzenie Izby Tradycji	2016-2017	15 000	środki zewnętrzne, środki własne
6.	Wykonanie ścieżek pieszych	2017-2022	50 000	środki zewnętrzne
7.	Remont dróg i chodników	2016-2019	300 000	środki zewnętrzne
8.	Utworzenie muzeum starych maszyn rolniczych	2017-2019	50 000	środki zewnętrzne
9.	Zagospodarowanie terenu w centrum wsi poprzez utworzenie ogólnodostępnego miejsca na cele rekreacyjno - sportowe, kulturalne, turystyczne i wypoczynkowe	2017-2022	300 000	środki zewnętrzne, środki własne

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ

Budowa kanalizacji sanitarnej w Żuzeli jest niezbędna w celu poprawy jakości życia mieszkańców i ochrony środowiska.

Realizacja zadania **zakup i otwarcie starej kuźni** przewiduje zakup starej kuźni, usytuowanej przy głównej ulicy we wsi. Obecnie właścicielem kuźni jest osoba prywatna. Wewnątrz znajduje się pełne tradycyjne wyposażenie. Istnieje również możliwość geodezyjnego wydzielenia działki, na której znajduje się kuźnia. Kuźnia zostanie udostępniona jako atrakcja turystyczna oraz miejsce kultywowania tradycji zarówno mieszkańcom wsi, jak i gościom odwiedzającym sołectwo.

Wykonanie ścieżki rowerowej oraz wykonanie ścieżek pieszych w celu poprawy jakości powietrza poprzez umożliwienie ruchu rowerowego i pieszego, a tym samym ograniczenie emisji spalin, poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów, poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców i turystów, zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości. Przedsięwzięcie zakłada wytyczenie i oznakowanie szlaku rowerowego oraz ścieżek do ruchu pieszego.

Organizacja imprez cyklicznych w celu integracji mieszkańców, przekazywania tradycji z pokolenia na pokolenie, kultywowanie tradycji i obrzędów.

Utworzenie Izby Tradycji po starej remizie strażackiej. OSP otrzymała nowy budynek, dlatego postanowiliśmy stworzyć dom wyposażony w stare meble, akcesoria kuchenne i wiele innych rzeczy, które poniewierają się na strychach naszych mieszkańców. Będą to mogły odwiedzać dzieci, młodzież które nie znają wielu przedmiotów, ich przeznaczenia. Planujemy również wypisać nazwy przedmiotów po śląsku.

Remont dróg i chodników – w sołectwie Żużela jest jeszcze dużo do zrobienia, chodzi o drogi i chodniki. Mieszkańcy ulicy Osiedlowej już od wielu lat ubiegają się o remont drogi, która to była zalana przez wodę . Jest nierówna, miejscami krzywa, a szczególnie po opadach deszczu tworzą się wielkie kałuże. Droga pod lasem parę lat wcześniej została wyremontowana, ale obecnie wygląda gorzej po remoncie niż przed. Służy oba zarówno rolnikom, mieszkańcom, turystom oraz osobom przyjeżdżającym do Żużeli z Żywocic lub Pietnej na skróty.

Utworzenie muzeum starych maszyn rolniczych – planuje się utworzenie muzeum na wolnym powietrzu, gdzie ustawione zostaną stare maszyny i urządzenia rolnicze, które dawniej służyły rolnikom.

Planuje się również **zagospodarowanie terenu w centrum wsi poprzez utworzenie ogólnodostępnego miejsca na cele rekreacyjno – sportowe, kulturalne, turystyczne i wypoczynkowe.**